

Udlandet.

Ugens politiske Nyheder.

Sverrig.

Fra 1ste November 1859 forventes en Reform i Postvæsenet, hvorefter samtlige Poster i Riget skulle kunne medføre maalt Gods. Om denne Foranstaltning end ikke vil være særdeles vigtig i mercantil Henseende, vil den dog øve en meget gavnlig Indflydelse paa det litteraire Samkvem mellem de tre nordiske Riger.

— „Svenska Tidning“ siges bestemt at skulle ophøre med dette Aars Udgang.

Frankrig.

Nygtet om, at England stulde have samtykket i at deeltage i Congressen, har i Løbet af de sidste Dage stedsde været mere og mere uilto i Paris; det stedsstes ogsaa af de engelske og tydske Blade. Man gik endog saa vidt, at man paastod, at Moniteuren vilde meddele denne gode Efterretning; men i det officielle Blads Spalter findes dog indtil den 31te October Intet herom, og en Correspondent i „Independance belge“ forklarer med Bestemthed, at Underhandlingerne endnu fortsættes, uden at man har opnaaet noget endeligt Resultat.

Hvis imidlertid de øvrige Stormagter virkelig stulde være blevne enige om Afholdelsen af en Congress, vil England neppe kunne forlange, at dets Meninger stulde blive antagne uden Debat og uden Modificationer, og en fortsat Vægning vilde let være istand til at bringe det i en isoleret Stilling. Det er derfor usandsynligt, at det engelske Cabinet ikke vil lade sig repræsentere paa en Congress, i hvilken alle de andre Stormagter deeltage, eller at det kan troe sig istand til at retfærdiggjøre en sliq mærkelig Oprøben ligeoverfor Parlamentet, der snart skal sammentrede.

En af Keiser Napoleon til Kong Victor Emanuel forfattet Skrivelse, som Times offentliggjør og for hvis Rigtighed denne uelundervettede Tidende indstaaer, har vaakt den største Opsigt i hele den politiske Verden. Flere af de større Aviser indromme vel, at denne Skrivelse staaer i fuldstændig Harmoni med alle de Forslag, som man i Løbet af de sidste Ager har fremstillet for at afgjøre det italienske Spørgsmaal; men de vilde dog endnu ikke troe, at den omtalte Skrivelse er autentisk. Keiseren udtaler sig deri om, hvad der efter hans Mening er muligt at gjøre for Italien. Han vil skabe et italiensk Forbund mellem alle de førstnævnte Stater; dette Forbund skal være fælles Flag, fælles Mønt og fælles Lovlove; en i Rom residierende Forbundsrepræsentation skal overtage den centrale Ledelse; enhver fremmed Intervention er forbudt, og Venedig skal udgjøre en fuldstændig italiensk Provinds; Parma og Piacenza skulle forenes med Piemont; Hertugininden af Parma skal besejle Modenas Throne, Erkeherting Ferdinand genbesjole det noget forstørrede Toscana, og Mantua og Peschiera skulle være Forbundsbesættninger.

— En Artikel i „Le Constitutionel“ benægter, at Frankrig har stillet noget krigsmateriale til Spaniens Raadighed. Denne Benægtelse er eet af mange Beviser for, at den franske Regjering i dette Stieblik ønsker at staae paa en god Fod med den engelske.

— En Telegraphdepesche til Moniteuren beretter, at Krigen i Afrika er begyndt. Efter en Kamp, der varede i tre Timer, erobrede General Martinprey i Spidsen for det 2det Jouaveregiment Lin-Troopbevillingen, hvor det hele Expeditionskorps kyonakterede. De franske Tab var kun ringe.

— Man beretter, at Keiseren vil besøge Kongen af Belgien. — Hertuginde Marie af Rusland vil gæste Keiseren og Keiserinden under deres Ophold i Compiegne. — Dronningen af Holland indtraf i Torsdags i St. Cloud. — Der tales meget om den Pragt, man har udfødt i Keiserindens Gemakker i Tuilleriesne, der nylig ere blevne menberede og decorerede. Hendes Boudoir er i maanlig Stil, og Receptionssalen er inddeelt i otte Felt, med Portraiter og Vegemstørrelse af Damer, der staae i særlig Gunst hos Keiserinden. Blandt disse nævnes Grevinde Walowsky, Grevinde de Morny og Hertuginde af Malakof. — „Le Correspondant“ har faaet en Avertissement for en Artikel, forfattet af Montalembert om Pius den 9de og Frankrig i 1849—1850. „L'Ami de la Religion“, der har optrækket denne Artikel, modte den samme Skjæbne.

Storbritannien og Irland.

Det conservatve Parti har afholdt en Fests i Liverpool, og en Adresse blev overrakt Lord Derby. I sit Svar paa denne Adresse sagde Lord Derby, at han ikke vilde lade sig tvinge til at indtræde i Ministeriet mod sin Overbeviisning; at den nærværende Regjering er uenig; at en Opøsning af Cabinettet er mulig, og at Englands Forhold til Udlandet ikke mere er saadan vensabeligt som tidligere, men at han ikke ønskede Lord Palmersons venskabelige Fald.

„Observer“ beretter, at England har foreslået de europæiske Regjeringer, at det var ønskeligt, at Italien ikke mere blev holdt besat af fremmede Tropper, og at det vilde samvulle i at deeltage i en Congress for at ordne de mellem de friggjørende Magter bestaaende Bankeforhold, medens det endnu stedsde maatte modstætte sig, at en Congress blev afholdt i det Siemød definitivt at ordne de italienske Anliggender.

Edinburgh har givet et stort Festsmaalid til Wæ for Lord Brougham, der er bleven valgt til Cantor for Universitetet i denne Stad. Modcandidaten var Hertugen af

Buccleuch, hvis Navn og Rang var den eneste Adkomst, han havde til at beklæde denne Hæderspost.

„The Economist“ indeholder en Artikel, der søger at godtgjøre, at der for det Første ikke er Fare for nogen europæisk Krig, og at Italiens Stilling, naar Alt kommer til Alt, ikke er saa betænkelig, som man paastaar.

Den berømte Romanforfatter, Sir Edward Lytton Bulwer, er vendt tilbage fra en Rejse paa Fjælllandet. Han skal fuldstændigt have gjenvundet sit nedbrudte Helbred.

En i de høiere Selskabskredse meget agtet Dame, Ministeren Robert Peels Enke, afgik den 30te October ved en pludselig Død. Hun var en Datter af General Floyd, var i sin Ungdom en af Englands mest fejrede Skønheder og blev den 2den Juni 1820 gift med Sir Robert Peel.

I de Storme, der i denne Uge hjemstogte den engelske Kyst, svævede „Great Eastern“ i den største Fare for at strande paa en udenfor Holyhead liggende Klippe. Nygter om, at det var blevet befædiget, viser sig dog at være usandt.

Tyskland.

Tilstanden i Tjerrig er laangt betænkeligere end man troer, og Baron Silbners Afstediggelse er et vigtigt Fingerpeg i saa Henseende. Alle Beretninger stemme overens deri, at Grunden til hans Fald maa søges i den Omstændighed, at Keiseren og hans nærmeste Omgivelse ikke vilde gjøre Ungarn de Indrømmelser, som efter hans Mening vare nødvendige.

„Europa opdager til sin Sorg“, siger „The Saturday Review“, at der befinder sig en anden syq Mand indenfor dets Grændser, og om den nye Patient end ikke er saa syq, som den ældre, bringer dog Sygdommen hans Raaber i større Fare. Det er heret over enhver Tvivl, at Tjerrig befinder sig i en saadan Tilstand, at ingen menneffelag Kløgt kan sige, om det vil overstaae Crisen eller ikke. Dets Finantiærs Tilstand kan beskrives i al Korthed, naar man siger, at det kun udgaaer en Bankerot ved Svindleri og Tvangsforholdsregler. Det har nylig tilstaaet for Europa, at det har næret sine Creditorer ved at stule Statsskjældens Størrelse for dem, og den eneste Maade, hvorpaa det kan komme ud af den nærværende Nød, er ved at tage sin Tilflugt til et nyt Tvangsmaal. Det dræber Hønen for at faae fat paa det gyldne Wæ og opoffrer den industrielle og commerciælle Velstand for at dække Administrationens daglige Udgifter. Det Lægemiddel, som dets Venner foreslaaer, er en Reform. Tjerrig burde gjøre sine Provindsmer uafhængige, fremme den borgerlige og religiøse Frihed, udvide sin Handel og benytte sine Hjælpekrafter. Men uheldigvis er det det Samme, som at sige til en Invalid, at det Bedste, han kunde gjøre, var at staae op, gaae ud at spadsere og nyde et godt Middagsmaalid. Tjerrig indfører ingen Reformer, fordi det ikke besjelder en eneste Mand, der kan udtafte og gennemføre en sliq Plan, og fordi dets Embedsmænd betragte ethvert Spørgsmaal om en Reform med et mistænkeligt Blik.

Studerterne i Pests have ved en Deputation anlagt om, at Forelæsningerne paa Universitetet for Fremtiden maatte holdes i deres Modersmaal; men Keiseren og Kultusministeren have ikke blot nægtet at modtage Deputationen, det academiæke Senat har tillige ved et Opslag advaret Studenterne imod at deeltage i Forjamlinger, der hverken havde noget lovligt Formaal eller bleve afholdte indenfor Universitetets Grænsede.

Italien.

Det reactionære Parti er i stærk Bevægelse. Man anholder næsten daglig pavelige Hædningere, hvorfra de fleste ere Præster, i Bologna; de ere virkelig forsynede med Renge og i Besiddelse af meget compromitterende Papirer. I dette Stieblik forbereder Partiet en Adresse til Keiseren af Frankrig, hvori det tager Leopold den Anden i Forsvar og forlanger en almindelig Afstemning, som det eneste Middel til at erfare Landets Luffer og udnæmme Bloksadværelse. Dette Skridt beviser i ethvert Tilfælde megen Selvstiid.

— Fra Bologna tilskriver man „Gazette piemontese“: Efterretningen om Bisfoppen af Avennas Fængsling er usand. Denne hæderlige Kirkefyrstes Opførelse har ikke kunnet give Anledning til en sliq Foranstaltning, og Regjeringen i Romagna vil vedblivende gaae frem med den Moderation, som den hidtil har lagt for Dagen ligeoverfor Gensidigheden, saalange som dens egen Pligt og Gensidighedens Oprøben tillader det.

Tyrkiet.

Fire af Lederne i den sidste Sammenbrøgsførelse ere blevne domte til Døden, nemlig Hussein Pajcha, en Mustafa, en Öberit og et Individ, som havde paataget sig det Hverv, at dræbe Sultanen. Denne Dom foranledigede en stærk Gjæring, ja Trublerne om at tage Hævn naaede endog Sultansens Palads. Executioner er bleven udført. Sultanen har tilsendt Ministrene en Skrivelse, hvori han bedrøjer dem, at Reformerne ere usandsynlige. Kuprissi Pajcha er bleven udnævnt til Storevizir. Montenegrinerne have overfaldet Tyrkerne, og den Commission, som stulde ordne Grændespørgsmaalet, maatte flugte.

Philoktetes.

Han var den sidste vaabendjerve Mand med hvem Herakles havde Forbund stiftet. Det glemtes dog, da han paa Lemnos' Strand, laae bidd af Slangen, faaret og forgiftet.

Altriders Flaade drog med Hast afsted, og gav til Vindene den Vindes Klage; den førte Niereus og Therites med, og lod en Faloguds Ligemand tilbage.

Blandt øde Klipper hjemløs og forladt, han ligger henstrakt i en kvaalsub Hvide; men endnu vogter han en arvet Skat: han har Alcidents underbare Pile.

Mærkt har han skuet over Havet hen, og talt hvert Skib, og stirret paa det Sidste; men nu hans Læ bester sig igjen ved disse Pile, som han et kan miste.

Han skal ei hungrer paa den golde Kyst; mod denne Kval kan Buen ham beskytte. „Han skal ei hungrer!“ Det er Herens Trost, mens frem den stormer mod det rige Byrte.

O kolde Ynk! Gjengjældelsen er nær, hvis Dom et Ringer kan tilbagefalde: Han, den forladte, veier op en Hær; Hans Vil maa til, naar Ikon skal falde.

J. S. Welhaven.

Gripsholms Slot.

Gripsholms kongelige Slot og Domaine i Sverrig, beliggende i „Nyköpings Län“, (Provindsen Södermanland), mellem 9 og 10 danske Mil fra Stockholm, ved en af Søen Mälarens mest maleriske Bugter, indtager allerede ved sit gamle historiske Navn en fremragende Plads mellem mærkværdige svenske Localiteter, men dauner desuden i mange andre Henseender med Rette et af de væsentligste Punkter for den i Sverrig Reisendes Opmærksomhed. Stottet, om det end ikke i regelmæssig architectonisk Skønhed kan stilles ved Siden for Exempel af hiint andet, en heel Deel yngre, Mälarslot Skokloster, frembyder dog med sin middelalderlige Stil og sine røde Mure, der spejle sig i Indsølugtens stille Vand, et imponerende Skue og som Landstabsmotiv noget overordentligt Smukt. Fra et historisk Synspunkt betragtet, besjelder Gripsholm en saadan Rignom paa afvejlende og interessante Minder, at man der har et fuldt tilstrækkeligt Væmpe for en Bog, i Stedet for en lille orienterende Artikel, og om ikke ret mange Steder i Norden vil man kunne udraabe med fuldere Fjæie: „Disse Mure ere en Kronike.“

Gripsholm, der allerede for det fjortende Aarhundrede var et betydeligt adeligt Herresæde, men dengang kaldtes Åhl, har faaet sit nyere Navn af den mægtige Bo Jonsen Grip, Rigets „Drotset“ under den svage Kong Albrecht; denne rige Basal, der eiede en stor Deel af Landets fornemste Godser og herskede næsten med selvstændig Magt og Myndighed i flere Landstaber, havde kjøbt det gamle Åhl af Familien Oren og forvandlede det til en stærkt befæstet Borg, fra hvis ene stolt tvefjæie Taarnspiir en Grip af Kjøbber indtil de sidste Tider allegorisk har forsynet Grundlaggerens Navn. Endnu saa Aar før sin Død, der indtraf 1386, holdt Bo Jonsen paa dette Slot en af sine i Sverrigs ældre Historie vel bekendte „Herredage“, hvor Basallerne pleiede at forefrive Kongen deres Love, og hvad der da blev besluttet i den store Riddersal paa Gripsholm, det maatte Duffekongen paa Stockholms Slot bøde sig Hoved for.

Efter Albrechts Fald og Grips Død maatte dennes Enke, Margarethe Dufva, mod en ringe Godtgjørelse afstaae Stottet til Dronning Margrethe, som uden videre tog det i Besiddelse for Kronens Regning. Under Erik af Pommeren truedes det med Belejring af Engelbrecht (Aar 1434); den danske Herding, Hartvig Klog, der dengang havde det i Besiddelse paa Grips Vegne, begav sig dog derfra i Tide og stak da Ald paa Borger, der for en Deel afbrændte. Senere kom Gripsholm ved Hertugning (under Kong Carl Knutsen Bonde) i Stregnæs-Bistropen Sigge Ulfson Sparres Hænder, og gif fra denne over i Arv til Rigsforstanderen Steen Sure den Ældre og endelig 1526 til Gustaf Basa, der gjorde Jorrdring paa det som „retmæssigt Familienegods“. Kong „Gesta“ lod Stottet ombygge 1537, og saabant som det den Dag i Dag foresjndes, daterer det sig, i alt Fald for Storsjedelen fra Gustaf den Førstes Tid. I Begyndelsen af August 1537 lod Kongen lægge Grundstenen til det nuværende Slot, hvortil Bygmesteren v. Köhlen blev indkaldt. Bygningen opførtes ved det gamle saakaldte Gripetaarnet og den gamle Sturefæstede. Murene i Grunden vare 7; og i Væggen 6 å 7 Alen tulle imod Angrebsiden. I alle Hjørnerne opbyggedes der Taarne, som have faaet Navne efter Gripe, Wase, Korf og Kong Erik. Med Søsiden besjteredes Stottet ved en Skandemur. Hele Stranden omkring Stottet har i tidligere Dage været afspættet under Vandfladen, for at forhindre Landgang, saa at Passagen kun var fri gennem 2 Breer. Kongen var herdeles tilfreds med det nye Anlæg, og indbødte det meget høitideligt ved et stort Gilde, hvortil Rigets Raad og den fornemste Adæl vare indbudne. Festen varede i 14 Dage og var rig paa afvejlende Fornøjelser; et Aftenestfab udmærkede sig ved, at Kongen selv bragte Drillebarer og Fremningen Confect omkring til derved Gæster. Selv opholdt denne Konge sig med Hørfærlighed paa Gripsholm, lidet anende, at dette hans Lysheds, hvor han, omgivet af ridderlige Lege, Musik og Skjemt, gjerne udsilede sig fra sine mangfoldige Statsforger, engang stulde blive et Fængsel for hans egne Sønner, først for Johan, der fra Aaret 1563—67 holdtes forvaret her som Statsfange af Broderen Erik, derefter for Erik, som til Gjengjæld 1571 indespærredes af Johan i et af dette Slots mærkelige og mest elendige Huller.